compas 073

Trainingsaanbod

Schooljaar 2026 - 2027

Inhoud

Voorwoord 3
Voorschoolse educatie 4
VierVVE Basistraining 5
VVE in de praktijk *nieuw 6
In de kinderopvang 7
Een krachtige overdracht voor een soepele start in groep 1 *nieuw 8
Kansrijke start 0-2 jaar 9
Sensomotorische ontwikkeling 0-6 jaar 10
Samen werken aan sterke auditieve vaardigheden bij peuters *nieuw 11
In het onderwijs 12
Schakelleerkracht 12
Stimuleren van mondelinge taalvaardigheid bij kleuters *nieuw 14
Voor opvang en onderwijs 15
Gebarentaal vervroegt de taalontwikkeling 16
Kijken achter gedrag 17
Nationale voorleesdagen 18
"Van kijken naar begrijpen" De kunst van observeren *nieuw 19
Samenwerken met ouders, samen sterk voor het kind *nieuw 20
Eerste hulp bij spraak- en taalontwikkeling 21
De taalontwikkeling van meertalige kinderen 22
Werken met de ELS-test voor taal – Webinar 23
TOS-beleving *nieuw 24
Taal-denkgesprekken voeren met peuters en kleuters 25
Connect met cultuur en taal 26
Krachtig communiceren 27
Coaching en intervisie 28
Schakelleerkracht intervisie 29
Samen leren, samen groeien! 30
Intervisie voor VE-beleidsmedewerkers en VE-coaches van VVE-locaties 31
Trainingen op maat 32
Trainingen op maat 33
Tot slot 34

Voorwoord

Beste professional,

In deze brochure presenteren wij met trots ons actueel en zorgvuldig samengesteld trainingsaanbod voor het schooljaar 2026-2027. Bij het samenstellen van deze brochure hebben we gekeken naar de vragen en ontwikkelingen in het werkveld, de Bossche Educatieve Agenda en de dagelijkse praktijk van professionals die werken met kinderen in zowel de kinderopvang als het basisonderwijs.
Het aanbod sluit aan bij de verschillende doelgroepen en ondersteunt de verdere groei, deskundigheid en ontwikkeling van medewerkers – met als uiteindelijk doel: het versterken van de professionalisering en kennisdeling te bevorderen.

Naast het reguliere aanbod, bieden we ook de mogelijkheid om maatwerk- of in-company-trajecten te organiseren, volledig afgestemd op de wensen en doelen van jouw team of kindcentrum.

Inschrijven
Aanmelden voor onze trainingen kan eenvoudig via de website van Compas073. Na inschrijving krijg je toegang tot de bij behorende online leeromgeving binnen onze academie. Meer informatie hierover vind je op de website.
Compas073 werkt samen met de academies van ATO-Scholenkring en Signum onderwijs, daarom kunnen medewerkers van deze organisaties zich alleen inschrijven via hun eigen academie.

Inschrijven is mogelijk vanaf 1 juni 2026.

Kosten
De kosten van de trainingen zijn opgenomen in deze brochure, met uitzondering van maatwerk- en in-company-trajecten. Voor locaties binnen de gemeente 's-Hertogenbosch kunnen wij het merendeel van de trainingen kosteloos aanbieden.

Meer informatie
Wil je meer weten over een specifieke training? Neem gerust contact met ons op via trainingen@compas073.nl of telefonisch via 073-8507824.

Graag tot ziens bij Compas073!

Simone Heise
Projectleider trainingen

Voorschoolse educatie

VierVVE Basistraining

Vier VVE is een basistraining waarin het beste van de bestaande VVE-programma's is samengebracht. Daardoor krijgen pedagogisch professionals een brede kijk op de ontwikkeling van jonge kinderen. In combinatie met de geleerde interactie- en begeleidingsvaardigheden kunnen zij na afloop van de training kinderen boeiende en uitdagende (spel)activiteiten bieden en hen begeleiden en stimuleren in hun ontwikkeling.

Resultaat

- Je hebt als pedagogisch professional de meest recente inzichten verworven op het gebied van de ontwikkeling van jonge kinderen;
- Je pedagogische- en didactische kwaliteiten zijn verbeterd;
- Je kunt jonge kinderen nog beter begeleiden en stimuleren in hun ontwikkeling, door hen activiteiten aan te bieden die bij hun ontwikkelfase passen.

Certificering

- Na het afronden van de training ontvang je een **landelijk erkend VierVVE certificaat.**

Studiebelasting

- Dertien bijeenkomsten van **9.00 – 12.00 uur**
- Huiswerk, praktijkopdrachten en portfolio: 4 uur per maand
- Coachmomenten. Tijd in afstemming met deelnemer
- 1 intervisie bijeenkomst
- Voorwaarden: je krijgt de mogelijkheid van je werkgever voor het uitvoeren van de opdrachten op een peutergroep.

→ Data en tijd	→ Voor wie?	→ Trainer	→ Kosten
• 13 bijeenkomsten • 2 mogelijkheden • **9:00-12:00** Startdatum 1: Woensdag **9 sept '26** of Startdatum 2: Woensdag **3 maart '27** Meer informatie over de data van de bijeenkomsten is te vinden op de website van Compaso73.	Medewerkers in de kinderopvang	Miranda de Ruiter	€ 1.800,- per persoon (incl. trainingsmateriaal en certificaat) Gratis voor deelnemers werkzaam in de gemeente 's-Hertogenbosch

Inschrijven kan via de website Trainingen overzicht

VVE in de praktijk *nieuw

VVE in de praktijk is een praktische training voor professionals die werken met kinderen met een VVE-indicatie in de reguliere kinderopvang.
Kinderen ontwikkelen zich het beste in een omgeving waar zij gezien, begrepen en gestimuleerd worden. In deze training leren professionals hoe zij kinderen met een VVE-indicatie optimaal kunnen begeleiden in hun ontwikkeling. De training combineert theorie met praktische handvatten, observatie, spelgericht werken en samenwerking met ouders en basisschool.

- Tijdens de eerste bijeenkomst leggen we een stevige basis rondom Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE). We gaan in op het doel van VVE, de doelgroep en de wettelijke kaders. Ook gaan we aan de slag met de vier pedagogische basisdoelen van Marianne Riksen Walraven.
- Tijdens de tweede bijeenkomst staat het kind centraal. Hoe kijk je naar de ontwikkeling van een kind? Hoe stem je jouw begeleiding af op wat een kind nodig heeft? Hoe leg je dit vast?
- Tijdens de derde bijeenkomst ontdekken deelnemers hoe spel ingezet kan worden als krachtig middel voor ontwikkeling en leren. We gaan kijken naar de speelleeromgeving en het procesgericht werken.
- Tijdens de laatste bijeenkomst staat verbinding centraal. We gaan in op hoe essentieel een goede samenwerking is tussen de ouders en de basisschool voor een doorgaande ontwikkellijn. We gaan aan de slag met thuisactiviteiten en de overdracht naar de basisschool en de BSO.

→ Data en tijd	→ Voor wie?	→ Trainer	→ Kosten
• 4 bijeenkomsten • 2 mogelijkheden • **9:00-12:00** Woensdag **7 okt** 2026 Woensdag **9 dec** 2026 Woensdag **20 jan** 2027 Woensdag **17 feb** 2027 of Woensdag **10 maart** 2027 Woensdag **24 maart** 2027 Woensdag **21 april** 2027 Woensdag **26 mei** 2027	Voor professionals die werken in een reguliere kinderdagopvang met VE-kinderen	Miranda de Ruiter	€ 1200,- per persoon Gratis voor deelnemers die werkzaam zijn in de gemeente 's-Hertogenbosch*

Inschrijven kan via de website Trainingen overzicht

In de kinderopvang

Een krachtige overdracht voor een soepele start in groep 1 *nieuw

Geef kinderen de start die ze verdienen! In deze inspirerende en praktijkgerichte training leer je het belang van een overdracht die echt bijdraagt aan een ononderbroken ontwikkeling van peuter naar kleuter. Want een kindvriendelijke overgang begint met duidelijke taal, eenduidige afspraken en een gezamenlijke visie.

Tijdens de training ontdek je:

- Wat een overdracht precies is – de regels, procedures en informatie die nodig zijn om elk kind een goede start op school te geven.
- Waar een goede overdracht aan moet voldoen – helder, relevant en bruikbaar voor leerkrachten én ouders.
- Hoe je het startniveau van een kind beschrijft in begrijpelijke, professionele taal – zodat iedereen weet wat een kind al kan, hoe het zich ontwikkelt en wat het nodig heeft.
- Hoe je als professional samen met ouders en school een zachte landing creëert – zodat kinderen zich snel thuis voelen, ouders zich gezien weten en professionals continuïteit kunnen garanderen.

→ Data en tijd	→ Voor wie?	→ Trainer	→ Kosten
• 1 bijeenkomsten • 2 mogelijkheden • **18:30-21:00** Maandag **22 maart** 2027 of • **15:00-17:30** Dinsdag **11 mei** 2027	Professionals in de kinderopvang die de overdracht van peuter naar kleuter schrijven	Petra Sinke	€ 250,- per persoon Gratis voor deelnemers die werkzaam zijn in de gemeente 's-Hertogenbosch*

Inschrijven kan via de website Trainingen overzicht

Kansrijke start 0-2 jaar

De eerste 1000 dagen van een kind, vanaf de conceptie tot ongeveer de tweede verjaardag, zijn cruciaal voor een gezonde ontwikkeling. In deze periode wordt de basis gelegd voor de fysieke, emotionele en cognitieve groei. Wat een kind in deze fase ervaart, heeft diepgaande invloed op zijn of haar welzijn, gedrag, leervermogen en gezondheid, vaak tot ver in de volwassenheid.

Tijdens deze training krijg je inzicht in:

- Hoe vroege ervaringen het kinderbrein vormen.
- Hoe hechting en veiligheid de basis leggen voor vertrouwen en veerkracht en welke invloed voeding, stress en omgeving hebben op de ontwikkeling.

We vertalen dit inzicht naar de praktijk met praktische tools, want hoe beter we de eerste 1000 dagen begrijpen, hoe sterker we kinderen kunnen helpen bouwen aan een gezonde toekomst.

→ Data en tijd	→ Voor wie?	→ Trainer	→ Kosten
• 1 bijeenkomst • 2 mogelijkheden • **18:30-21:00** Maandag **9 nov** 2026 of • **15:00-17:30** Donderdag **15 april** 2027	Voor pedagogisch professionals die werken met de doelgroep 0-2 jaar	Miranda de Ruiter	€ 250,- per persoon Gratis voor deelnemers die werkzaam zijn in de gemeente 's-Hertogenbosch*

Inschrijven kan via de website Trainingen overzicht

Sensomotorische ontwikkeling 0-6 jaar

Een optimale sensomotorische ontwikkeling is van essentieel belang voor de totale ontwikkeling van een kind.
Kinderen die moeite hebben met voelen, bewegen of het verwerken van zintuiglijke prikkels, kunnen uitdagingen ervaren in het begrijpen van informatie én in het sociaal meedoen. Dit kan leiden tot leer- en gedragsproblemen op latere leeftijd.

Sensomotorische ontwikkeling is het proces waarin jonge kinderen leren om hun zintuigen (senso) en bewegingen (motorisch) op elkaar af te stemmen.

Tijdens de training gaan we aan de slag met hoe je als professional de sensomotorische ontwikkeling van kinderen actief en doelgericht kan stimuleren. Dit doen we door praktische voorbeelden en door ervaringsgerichte oefeningen waarbij de professional zelf ervaart hoe een kind bepaalde situaties beleeft.
Er is daarbij speciale aandacht voor de rol van de verschillende zintuigen die hierbij een onmisbare bijdrage leveren aan het leren, spelen en functioneren van het kind.

→ Data en tijd	→ Voor wie?	→ Trainer	→ Kosten
• 1 bijeenkomst • 2 mogelijkheden • **18:30-21:00** Maandag **16 nov** 2026 of • **15:00-17:30** Dinsdag **23 maart** 2027	Voor pedagogisch professionals en leerkrachten die werken met de doelgroep 0-6 jaar	Miranda de Ruiter	€ 250,- per persoon Gratis voor deelnemers die werkzaam zijn in de gemeente 's-Hertogenbosch*

Inschrijven kan via de website Trainingen overzicht.

Samen werken aan sterke auditieve vaardigheden bij peuters *nieuw

Peuters leren de wereld begrijpen door te horen, luisteren en betekenis te geven aan alles wat ze om zich heen waarnemen. In deze training ontdek je hoe je als pedagogisch professional de auditieve vaardigheden van peuters op een speelse en doelgerichte manier kunt versterken. Onderzoek laat zien dat auditieve vaardigheden – zoals klankherkenning, auditief geheugen en kritisch luisteren – een belangrijke basis vormen voor taalontwikkeling en later leesbegrip.

Je leert:

- Hoe jonge kinderen auditieve informatie verwerken,
- Waarom luisteren zoveel meer is dan 'geluiden horen'
- Hoe je peuters helpt om klanken te herkennen, woorden te begrijpen en eenvoudige instructies te volgen.

We gaan aan de slag met activiteiten die het horen, luisteren en begrijpen stimuleren: van klankspelletjes en luisteroefeningen tot taalrijke routines en muzikale werkvormen. Met praktische voorbeelden, direct toepasbare spelvormen en inzichten in de ontwikkeling van auditieve verwerking, ga je naar huis met concrete handvatten. Hiermee ondersteun je peuters in hun groei naar sterke luisteraars én taalgebruikers.

→ Data en tijd	→ Voor wie?	→ Trainer	→ Kosten
• 2 bijeenkomsten • **15:15-17:30 uur** Maandag **2 nov** 2026 Maandag **23 nov** 2026	pedagogisch professionals en pedagogisch coaches.	Ankie van Eerd	€ 400,- per persoon Gratis voor deelnemers die werkzaam zijn in de gemeente 's-Hertogenbosch*

Inschrijven kan via de website Trainingen overzicht.

In het onderwijs

Schakelleerkracht

(verplicht voor nieuwe schakelleerkrachten)

In deze praktijkgerichte reeks bijeenkomsten leer je stap voor stap de basiskennis die nodig is om te werken met kinderen in de schakelklas. We beginnen elke bijeenkomst met een basisintroductie van de theorie. Daarna gaan we met elkaar in gesprek: hoe pas jij deze kennis toe in jouw rol in de schakelklas? Welke vragen en uitdagingen kom jij of komen je collega's tegen? Je ontvangt van elkaar en van de trainer tips voor verdieping.

Drie van de vier bijeenkomsten vinden plaats in een van de eigen schakelklassen*. Zo kun je actief ervaringen uitwisselen en direct meekijken in de schakelklas van je collega. Deze aanpak helpt je om sterker in je rol te staan. Na elke bijeenkomst reflecteer je op je eigen handelen, zodat je het geleerde steeds beter kunt toepassen. In de tweede helft van het schooljaar vindt een praktijkbezoek plaats door de trainer. Er is dan ruimte voor vragen en antwoorden over de aanpak en het didactisch handelen in jouw schakelklas.

*het is van belang dat je ook jouw schakelklas aanbiedt voor één van de bijeenkomsten

→ Data en tijd	→ Voor wie?	→ Trainer	→ Kosten
• 4 bijeenkomsten • **15.00-17.00 uur** Maandag **7 sept** 2026 Maandag **28 sept** 2026 Maandag **26 oktober** 2026 Maandag **23 november** 2026 Praktijkbezoek februari-maart 2026 in overleg	Schakelleerkrachten en leerkrachten die werken in de schakelbouw of schakelklas.	Dorien Stolwijk	Alleen voor deelnemers die werkzaam zijn in de gemeente 's-Hertogenbosch*

Inschrijven kan via de website Trainingen overzicht.

Stimuleren van mondelinge taalvaardigheid bij kleuters *nieuw

Mondelinge taalvaardigheid vormt een belangrijke basis voor schoolsucces, en vraagt om meer dan alleen spontaan taalgebruik. Gerichte instructie en goede interactie maken echt verschil. Als kleuterleerkracht kun je een wezenlijke bijdrage leveren aan de mondelinge taalvaardigheid van alle kinderen in jouw groep.
In deze praktische en prikkelende training ontdek je hoe je als kleuterleerkracht de mondelinge taalvaardigheid van kleuters op een natuurlijke en speelse manier kunt versterken.

Je leert hoe rijke gesprekken, eenvoudige taalstimuleringsstrategieën en betekenisvolle speelsituaties bijdragen aan beter luisteren, spreken en met elkaar praten. Met concrete voorbeelden kun je meteen aan de slag in je eigen groep.

Wat komt aan o.a. aan bod in deze training:

- Rijke interacties en taalstimulerende strategieën
- Taalrijk spel en betekenisvolle routines
- Ondersteuning van (meertalige) kleuters
- Er wordt ook gebruik gemaakt van vragen en casuïstiek van de deelnemers.

→ Data en tijd	→ Voor wie?	→ Trainer	→ Kosten
• 3 bijeenkomsten • **15:15-17:30 uur** Donderdag **4 feb** 2027 Donderdag **4 maart** 2027 Donderdag **8 april** 2027	Leerkrachten onderbouw groep 1-2	Ankie van Eerd	Alleen voor deelnemers die werkzaam zijn in de gemeente 's-Hertogenbosch*

Inschrijven kan via de website Trainingen overzicht.

Voor opvang en onderwijs

Gebarentaal vervroegt de taalontwikkeling

Waarom wachten met communiceren tot het spraakorgaan volledig is ontwikkeld, terwijl jonge kinderen al vroeg in staat zijn om met hun handen te communiceren?
Door het gebruik van gebaren bij jonge kinderen komt de taalontwikkeling eerder op gang. Kinderen ontdekken dat het maken van een gebaar tot een reactie leidt, wat hen motiveert om te communiceren. Dit vermindert frustratie. Sommige woorden zijn nog moeilijk om uit te spreken, terwijl het gebaar veel eenvoudiger is.

- Tijdens de eerste bijeenkomst bespreken we de voordelen van het inzetten van gebaren binnen de verschillende ontwikkelingsgebieden voor kinderen van 0 tot 6 jaar en voor kinderen voor wie Nederlands de tweede taal is. Daarnaast gaan we vooral praktisch aan de slag, waarbij de professionals minimaal 50 gebaren leren.
- Tijdens de tweede bijeenkomst gaan we dieper in op het werken met gebaren en de voordelen hiervan voor de taalontwikkeling. Ook tijdens deze bijeenkomst leren de professionals nieuwe gebaren en bespreken we de ervaringen die sinds de eerste bijeenkomst zijn opgedaan. Daarbij kijken we naar wat goed ging en welke kansen er nog liggen binnen de praktijk.

→ Data en tijd	→ Voor wie?	→ Trainer	→ Kosten
• 2 bijeenkomsten • 4 mogelijkheden • **18:30 tot 20:30** Maandag **21 sept** 2026 Maandag **26 okt** 2026. • **9:30 tot 11:30** Woensdag **4 nov** 2026 Woensdag **25 nov** 2026. • **15:00 tot 17:00** Dinsdag **12 jan** 2027 Dinsdag **2 feb** 2027. • **18:30 tot 20:30** Dinsdag **23 maart** 2027 Dinsdag **6 april** 2027.	Voor pedagogisch professionals en leerkrachten groep 1,2 en de taalschool	Miranda de Ruiter	€ 400,- per persoon Gratis voor deelnemers die werkzaam zijn in de gemeente 's-Hertogenbosch*

Inschrijven kan via de website Trainingen overzicht.

Kijken achter gedrag

Kinderen laten met hun gedrag vaak meer zien dan ze in woorden kunnen uitdrukken. Achter boosheid, terugtrekking of drukte zit meestal een gevoel, een behoefte of een intentie. In plaats van direct te reageren op wat je ziet aan de buitenkant, nodigt deze training je uit om verder te kijken – naar wat eronder ligt.
Door op deze manier te kijken, geef je kinderen de kans om gezien en begrepen te worden. Dat opent de deur naar ander gedrag, en zelfs hardnekkige negatieve patronen kunnen verrassend snel kantelen.

In deze praktische en reflectieve training ga je aan de slag met:

- Het herkennen van de onderliggende gevoelens en behoeften achter gedrag
- Bewustwording van de vier A's
- Het toepassen van de geen-verlies-methode van Gordon
- Het inzetten van het GGGG-schema

→ Data en tijd	→ Voor wie?	→ Trainer	→ Kosten
• 2 bijeenkomsten • 2 mogelijkheden • **15:00-18:00** Dinsdag **8 sept** 2026 Dinsdag **22 sept** 2026 of • **8:45-11:45** Donderdag **5 nov** 2026 Donderdag **19 nov** 2026	Professionals die werken met oudere kinderen in de kinderopvang of in het basisonderwijs	Petra Sinke	€ 600,- per persoon Gratis voor deelnemers die werkzaam zijn in de gemeente 's-Hertogenbosch*

Inschrijven kan via de website Trainingen overzicht.

Nationale voorleesdagen

Inspiratiebijeenkomst bij HUIS73

Het prentenboek van 2027: **'Kom maar, Kipjes!'** van Hilde Peters

- De Nationale Voorleesdagen zijn komend jaar van **20 januari** tot en met **31 januari**.
- Het Nationale Voorleesontbijt is op woensdag **20 januari**.

De netwerkbijeenkomst BoekStart — bedoeld voor pedagogisch professionals en leerkrachten van het jonge kind — vindt plaats op maandag 11 januari van 19.00 tot 21.00 uur.

Tijdens deze interactieve bijeenkomst presenteert Huis73 de boeken van het jaar. Daarnaast verzorgt Compas073 een korte training over de kern van het verhaal.
In de week voor 11 januari ontvangen alle locaties vanuit Compas073 het bijbehorende prentenboek.

Inschrijven kan bij HUIS73

"Van kijken naar begrijpen" De kunst van observeren *nieuw

Observeren helpt professionals om de ontwikkeling van kinderen beter te begrijpen. Door doelgericht en feitelijk te kijken krijg je inzicht in de sociaal/emotionele-, taal-, motorische- en cognitieve ontwikkeling. Dit maakt het mogelijk om problemen vroeg te signaleren, beter aan te sluiten bij de talenten en behoeften van het kind en gerichte begeleiding te bieden vanuit de zone van de naaste ontwikkeling.

Tijdens de training gaan we aan de slag met observeren, ongeacht met welk observatiesysteem je werkt. Daarnaast ondersteunt observeren de communicatie met ouders en collega's, omdat je gesprekken kunt onderbouwen met concrete voorbeelden. Het geeft je inzicht in de groepsdynamiek en het welbevinden van kinderen, wat belangrijk is voor een veilige en stimulerende omgeving.

Bij observeren kijk je bewust en objectief: je gebruikt je zintuigen, beschrijft wat er letterlijk gebeurt en interpreteert pas later. De uitkomsten helpen om het aanbod en de begeleiding van kinderen gericht aan te passen.

→ Data en tijd	→ Voor wie?	→ Trainer	→ Kosten
• 2 bijeenkomsten • 2 mogelijkheden • **15:00-17:00** Maandag **16 nov** 2026 Maandag **7 dec** 2026 of Dinsdag **23 feb** 2027 Dinsdag **16 maart** 2027	Voor pedagogisch professionals en leerkrachten die werken met de doelgroep 0-6 jaar	Miranda de Ruiter	€ 250,- per persoon Gratis voor deelnemers die werkzaam zijn in de gemeente 's-Hertogenbosch*

Inschrijven kan via de website Trainingen overzicht.

Samenwerken met ouders, samen sterk voor het kind *nieuw

In deze training staat de samenwerking tussen ouders en professionals centraal. Je krijgt inzicht in wat ouderbetrokkenheid inhoudt en waarom het zo'n belangrijke rol speelt in de ontwikkeling van kinderen. Ouderbetrokkenheid heeft een positieve invloed op de leerprestaties, motivatie, het welbevinden en het zelfvertrouwen van kinderen. We gaan in op het opbouwen van een sterke relatie met ouder.

Tijdens deze training leren professionals hoe zij ouders op een positieve en laagdrempelige manier kunnen betrekken bij de ontwikkeling van hun kind.

- We staan stil bij het belang van samenwerking, vertrouwen en ondersteuning, zowel thuis als binnen de opvang of school.
- Daarnaast besteden we aandacht aan ouderparticipatie, zoals deelname aan activiteiten en groepsmomenten.
- Ook komt cultuursensitief werken uitgebreid aan bod: hoe bouw je een gelijkwaardige relatie op met ouders, hoe voorkom je vooroordelen en hoe zorg je voor duidelijke en toegankelijke communicatie?

De training biedt praktische handvatten om samen met ouders een veilige en stimulerende omgeving voor ieder kind te creëren.

→ Data en tijd	→ Voor wie?	→ Trainer	→ Kosten
• 2 bijeenkomsten • 2 mogelijkheden • **15:00-17:30** Dinsdag **17 nov** 2026 Dinsdag **1 dec** 2026 of • **09:00-11:30** Dinsdag **16 feb** 2027 Dinsdag **2 maart** 2027	Voor pedagogisch professionals en leerkrachten die werken met de doelgroep 0-6 jaar	Miranda de Ruiter	€ 250,- per persoon Gratis voor deelnemers die werkzaam zijn in de gemeente 's-Hertogenbosch*

Inschrijven kan via de website Trainingen overzicht.

Eerste hulp bij spraak- en taalontwikkeling

Deze workshop geeft inzicht in de normale en de afwijkende spraakontwikkeling en taalontwikkeling van jonge kinderen. Je krijgt adviezen hoe je de ontwikkeling van deze kinderen in je groep kunt stimuleren.

Wat doe je als de ontwikkeling anders verloopt? Wat kun je zelf doen en wanneer schakel je extra ondersteuning in?
Enkele voorbeelden:

- Een kind uit mijn groep praat niet zo goed. Wanneer moet ik aan de bel trekken?
- Ik kan een kind uit mijn groep niet verstaan. Wat kan ik doen?
- Een kind uit mijn groep lijkt niet te begrijpen wat ik zeg. Hoe kan ik hem helpen?

Er wordt uitgebreid ingegaan op vragen vanuit de deelnemers en hun locaties. We bespreken casussen die de deelnemers zelf inbrengen.

→ Data en tijd	→ Voor wie?	→ Trainer	→ Kosten
• 2 bijeenkomsten • **15.15-17.30 uur** Maandag **15 maart** 2027 Maandag **5 april** 2027	Pedagogisch professionals, leerkrachten van jonge kleuters, jeugdverpleegkundigen, intern begeleiders van jonge kinderen.	Ankie van Eerd	€ 400,- per persoon Gratis voor deelnemers die werkzaam zijn in de gemeente 's-Hertogenbosch*

Inschrijven kan via de website Trainingen overzicht.

De taalontwikkeling van meertalige kinderen

In deze interactieve workshop gaan we nader in op de taalontwikkeling van het jonge kind in een meertalige opvoedingssituatie. Hoe kun je problemen in de spraak-taalontwikkeling van deze kinderen signaleren? Welke adviezen kun je geven aan ouders?

De volgende onderwerpen komen aan bod:

- Hoe een kind tegelijkertijd twee of meer verschillende talen leert.
- Hoe een kind schakelt tussen de taal thuis en die op school.
- Hoe je als ouder, pedagogisch professional of als leerkracht het beste kan omgaan met het aanbod in de verschillende talen.
- Hoe je kan onderscheiden of er sprake is van een taalachterstand of een taalstoornis.
- Wat je mag verwachten van een peuter of kleuter die nog geen Nederlands taalaanbod heeft gehad.

Er is de mogelijkheid om met elkaar in gesprek te gaan en hierdoor van en met elkaar te leren.
Bij de tweede bijeenkomst komen vragen vanuit de deelnemers uitgebreid aan bod.

→ Data en tijd	→ Voor wie?	→ Trainer	→ Kosten
2 mogelijkheden • 2 bijeenkomsten • **15:15-17:30 uur** Dinsdag **29 sept** 2026 Dinsdag **27 okt** 2026 of Donderdag **1 april 20**27 Donderdag **22 april** 2027	Pedagogisch professionals, managers, leerkrachten, IB-ers en jeugdverpleegkundigen.	Ankie van Eerd	€ 400,- per persoon Gratis voor deelnemers die werkzaam zijn in de gemeente 's-Hertogenbosch*

Inschrijven kan via de website Trainingen overzicht.

Werken met de ELS-test voor taal – Webinar

De ELS-test is een korte vragenlijst waarmee je snel kan zien of een kind voldoet aan de minimumnormen van de taalontwikkeling. Je kunt daarmee vroeg signaleren of een kind extra ondersteuning nodig heeft.
Dit Webinar is een (opfris)training waarbij de deelnemers het belang van vroegtijdige signalering van taalproblemen weer voor ogen hebben. Je kunt snel en gemakkelijk aan de slag met de ELS-vragenlijst volgens het stappenplan.

Na het kijken van de Webinar:

- Ben je op de hoogte van de laatste ontwikkelingen over de afname van de ELS-vragenlijst voor taal.
- Weet je wat het stappenplan is, wat de testuitslag betekent en wat de vervolgstappen zijn.
- Kan iedere pedagogisch professional werken met deze vragenlijst.

→ Data en tijd	→ Voor wie?	→ Trainer	→ Kosten
Deze training kun je volgen via een (online) Webinar. Je kunt dit volgen op een zelf gekozen moment. Duur van het Webinar is 40 minuten	Pedagogisch professionals, managers, leerkrachten, kwaliteitscoördinatoren/intern begeleiders en jeugdverpleegkundigen.	Ankie van Eerd	Alleen voor deelnemers die werkzaam zijn in de gemeente 's-Hertogenbosch*

Deze Webinar kan ook op locatie worden gegeven in de vorm van een workshop/training. Neem hierover contact op met Compas voor de mogelijkheden.

Inschrijven kan via de website Trainingen overzicht.

TOS-beleving *nieuw

In samenwerking met Kentalis

Hoe is het om een taalontwikkelingsstoornis (TOS) te hebben? Ervaar het zelf tijdens deze bijzondere voorlichting.

TOS is een neurocognitieve ontwikkelingsstoornis. Dit betekent dat taal in de hersenen minder goed wordt verwerkt. Een kind met TOS heeft bijvoorbeeld grote moeite met praten of het begrijpen van taal. De spraak- en taalontwikkeling verloopt hierdoor anders dan bij leeftijdsgenoten.

Je gaat zelf beleven hoe het is om niet uit je woorden te komen en hoe het kan voelen als je niet begrepen wordt.

Wat levert de voorlichting jou op?

- Je krijgt meer begrip voor een kind met TOS
- Je krijgt beter inzicht in wat een kind met TOS nodig heeft om goed te kunnen functioneren.

→ Data en tijd	→ Voor wie?	→ Trainer	→ Kosten
• 1 bijeenkomst • **19:00-21:00** Maandag **12 okt** 2026	Pedagogisch professionals, managers, leerkrachten, IB-er, jeugdverpleegkundigen	Anne Fransen: Logopedist naschoolse groepsbehandeling Kentalis Angelique Mutsaarts : Pedagogisch behandelaar vroeg-behandeling Kentalis	Alleen voor deelnemers die werkzaam zijn in de gemeente 's-Hertogenbosch*

Inschrijven kan via de website Trainingen overzicht.

Taal-denkgesprekken voeren met peuters en kleuters

Taal-denkgesprekken zijn erg belangrijk bij het ontwikkelen en ondersteunen van de taalontwikkeling van kinderen. Het versterkt de interne dialoog en laat kinderen reflecteren met behulp van taal. Alle aspecten van de taalontwikkeling komen aan bod in deze training: auditieve vaardigheden, woordenschat, zinsbouw, formuleren, beredeneren, discussiëren, communicatie, beurtgedrag. Je leert kinderen op hun eigen niveau te laten nadenken en vertellen.

De volgende onderwerpen komen onder andere aan bod:

- Wat een taal-denkgesprek is en waarom dit zo belangrijk is.
- Welke zaken belangrijk zijn bij het voeren van een taal-denkgesprek.
- Hoe je kan differentiëren in het niveau van je vragen.
- Welke ondersteuning je kan bieden bij zwakkere auditief ingestelde kinderen.
- Hoe je taal-denkgesprekken toepast bij voorlezen.

Met behulp van opdrachten tussen de bijeenkomsten ga je veel oefenen met individuele kinderen, kleine groepjes en de grote groep.

→ Data en tijd	→ Voor wie?	→ Trainer	→ Kosten
• 3 bijeenkomsten • **15:15-17:30** Dinsdag **6 okt** 2026 Dinsdag **3 nov** 2026 Dinsdag **24 nov** 2026	pedagogisch professionals en leerkrachten onderbouw	Ankie van Eerd	€ 600,- per persoon Gratis voor deelnemers die werkzaam zijn in de gemeente 's-Hertogenbosch*

Inschrijven kan via de website Trainingen overzicht.

Connect met cultuur en taal

In deze training gaan we kijken naar hoe je verschillende culturen en talen bewuster kunt verbinden binnen je groep en het kindcentrum.

De volgende onderwerpen komen onder andere aan bod:

- Ben je bekend met je eigen vooroordelen (bewust of onbewust)
- Hoe ga je om met de diversiteit in de groep?
- Ben je bekend met de (cultuurgebonden) ouderbetrokkenheid?
- Hoe kun je de talen van de kinderen een goede plek geven binnen je lessen en gebruiken bij de taalontwikkeling?
- Hoe borg je de afspraken met betrekking tot culturen binnen het hele kindcentrum?

In de training is aandacht voor theorie, opdrachten individueel en in groepjes. Je gaat er in de tussenliggende periodes mee aan de slag in je groep. Wat gebeurt er in jouw groep, wat verandert er? Er is ruimte voor intervisie binnen de training.

→ Data en tijd	→ Voor wie?	→ Trainer	→ Kosten
• 4 bijeenkomsten • **15:15-17:30** Maandag **18 jan** 2027 Maandag **15 feb** 2027 Maandag **1 maart** 2027 Maandag **22 maart** 2027	pedagogisch professionals en leerkrachten en intern begeleiders	Ankie van Eerd	€ 800,- per persoon Gratis voor deelnemers die werkzaam zijn in de gemeente 's-Hertogenbosch

Inschrijven kan via de website Trainingen overzicht.

Krachtig communiceren

Communicatie is meer dan woorden. In de hectiek van de dag is het niet altijd makkelijk om bewust en krachtig te communiceren. Toch is juist dát de sleutel tot verbinding, duidelijkheid en een positieve sfeer – zowel met kinderen als met ouders. Iedere professional in de opvang of het onderwijs herkent ze wel: "Hoe vaak moet ik nou nog zeggen dat…" "Ik tel tot drie en als je dan niet luistert…" "Het is ook altijd wat met jou!" Zinnen die je misschien liever niet zou gebruiken, maar die er tóch uitglippen. Waarom? Omdat krachtig communiceren meer vraagt dan alleen weten wat 'goed' is – het vraagt bewustzijn, oefening en inzicht in je eigen stijl en automatische patronen.

Wat kun je verwachten van deze training?
In deze interactieve training:
Vergroot je je bewustzijn over je eigen communicatiestijl
Herken je sterke kanten én je valkuilen
Leer je hoe je duidelijk en respectvol grenzen stelt
Krijg je praktische tools om positief gedrag bij kinderen te stimuleren
Oefen je met het communiceren met ouders – met respect, helderheid én rust

We bieden je technieken die je meteen kunt inzetten in de praktijk. Tussen de bijeenkomsten door krijg je ruimte en stimulans om het geleerde toe te passen en terug te koppelen. Zo groeit jouw communicatieve kracht in theorie en vooral in de dagelijkse praktijk.

→ Data en tijd	→ Voor wie?	→ Trainer	→ Kosten
• 2 mogelijkheden • 3 bijeenkomsten van • **15:00-18:00** Donderdag **29 okt** 2026 Donderdag **12 nov** 2026 Donderdag **3 dec** 2026 of Donderdag **7 jan** 2027 Donderdag **21 jan** 2027 Donderdag **4 feb** 2027	Pedagogisch professionals en leerkrachten.	Petra Sinke	€ 900,- per persoon Gratis voor deelnemers die werkzaam zijn in de gemeente 's-Hertogenbosch

Inschrijven kan via de website Trainingen overzicht.

Coaching en intervisie

Schakelleerkracht intervisie

(verplicht voor schakelleerkrachten)

Deze verdiepende intervisie is bedoeld voor zowel startende als ervaren schakelleerkrachten. In de bijeenkomsten staan jouw leer- en ontwikkelvragen centraal. Vanuit praktijkgerichte casussen wordt gezamenlijk gereflecteerd, kennis gedeeld en gezocht naar passende handelingsmogelijkheden. Daarbij wordt steeds een koppeling gemaakt tussen de dagelijkse praktijk en relevante theoretische achtergronden, zodat inzichten direct toepasbaar zijn in de schakelklas of schakelbouw.

→ Data en tijd	→ Voor wie?	→ Trainer	→ Kosten
• 2 bijeenkomsten • **15.15-17.15 uur** Maandag 1 **feb** 2027 Dinsdag **25 mei** 2027	Schakelleerkrachten VVE-locaties	Evelien Externe trainer KansKwadraat	Alleen voor deelnemers die werkzaam zijn in de gemeente 's-Hertogenbosch

Inschrijven kan via de website Trainingen overzicht.

Samen leren, samen groeien!

Intervisie is een krachtig middel voor professionele ontwikkeling binnen teams. Het vormt de kern van een krachtige professionele schoolcultuur. Het helpt medewerkers om van én met elkaar te leren door ervaringen te delen, vragen te stellen en samen te reflecteren op het eigen handelen. Goede intervisie zorgt voor verdieping, verbinding en versterking van de samenwerking binnen het team. Maar intervisie werkt alleen écht als het proces op een veilige en gestructureerde manier wordt begeleid. Een goede intervisiebegeleider weet hoe je een open sfeer creëert waarin iedereen zich gehoord en gezien voelt.

In deze training leer je hoe je die rol op je kunt nemen.

- Je ontwikkelt de vaardigheden om intervisiegroepen professioneel te begeleiden,
- Je oefent in het hanteren van verschillende intervisiemodellen.
- We besteden veel aandacht aan de kunst van het stellen van verdiepende vragen, het bewaken van het proces én het faciliteren van reflectie zonder oordeel.

Je krijgt praktische handvatten die je direct kunt inzetten in je eigen praktijk. We werken in een veilige leeromgeving, waarin ruimte is voor eigen inbreng en ervaringen uit de werkpraktijk.

→ Data en tijd	→ Voor wie?	→ Trainer	→ Kosten
• 4 bijeenkomsten • **14:30-18:30** Maandag **21 sept** 2026 Maandag **12 okt** 2026 Maandag **9 nov** 2026 Maandag **7 dec** 2026 van **15.00-16.30 uur**	Pedagogisch coaches, interne coaches, leidinggevende, intern begeleiders, iedereen met een coachende of begeleidende rol in het team.	Petra Sinke	€ 1350,- per persoon Gratis voor deelnemers die werkzaam zijn in de gemeente 's-Hertogenbosch

Inschrijven kan via de website Trainingen overzicht.

Intervisie voor VE-beleidsmedewerkers en VE-coaches

(verplicht voor VE-beleidsmedewerkers - minimaal 2x aanwezig)

Met alle VE-beleidsmedewerkers en pedagogisch coaches komen we vier keer per jaar samen om met en van elkaar te leren middels een intervisiebijeenkomst. Loop je ergens tegenaan, heb je vragen of wil je positieve ontwikkelingen delen? Dit alles kan tijdens de intervisiebegeleiding voor VE-beleidsmedewerkers.
De bijeenkomsten bestaan uit een inhoudelijk informatief deel en een intervisiegedeelte, gericht op het versterken van kennis, het uitwisselen van ervaringen en het gezamenlijk reflecteren op vraagstukken uit de praktijk.

→ Data en tijd	→ Voor wie?	→ Trainer	→ Kosten
• 4 bijeenkomsten • **15:15-16:45** Woensdag **23 sept** 2026 Dinsdag **24 nov** 2026 Donderdag **18 feb** 2027 Maandag **15 maart** 2027	VE-beleidsmedewerkers	Evelien Externe trainer vanuit Kanskwadraat	Alleen voor deelnemers die werkzaam zijn in de gemeente 's-Hertogenbosch*

Inschrijven kan via de website Trainingen overzicht.

Trainingen op maat

Trainingen op maat

Bij Compaso73 vinden we het belangrijk dat trainingen aansluiten bij de specifieke behoeften van jouw team, kinderopvang of school. Denk hierbij aan teamsamenwerking, de doorgaande leerlijn en andere professionele ontwikkelvragen die spelen in de dagelijkse praktijk. Voorbeelden hiervan zijn het versterken van pedagogische vaardigheden, communicatie met kinderen en ouders, en het omgaan met diverse leer- en ontwikkelingsbehoeften.

De afgelopen jaren zagen we een grote diversiteit in de vragen rondom maatwerktrajecten. We luisteren graag naar jullie specifieke vraag en zorgen voor een passende trainer/adviseur die met een maatwerktraject zo nauw mogelijk aansluit bij jullie situatie en leerdoelen. Zo zorgen we ervoor dat iedere training relevant, praktisch en effectief is voor jouw team en bijdraagt aan de kwaliteit van zorg en onderwijs voor de kinderen.

Voor maatwerktrajecten kan er een bijdrage beschikbaar zijn vanuit Compaso73, mits het voldoet aan de bijbehorende voorwaarden en kaders.

Heb je interesse in een maatwerktraject? Neem contact met ons op via trainingen@compaso73.nl en we bespreken graag de mogelijkheden.

Tot slot

Met ons trainingsaanbod dragen we graag bij aan de professionele groei van jou en je team. We bieden een gevarieerd en doelgericht programma dat professionals ondersteunt bij het versterken en verdiepen van hun kennis en vaardigheden. Zo kun jij met vertrouwen en deskundigheid aansluiten bij de verschillende behoeften van de kinderen en jongeren met wie je werkt.

Samen creëren we een veilige, inspirerende en professionele omgeving waarin ieder kind zich optimaal kan ontwikkelen. We kijken uit naar een prettige samenwerking en naar het samen verder versterken van de kwaliteit van zorg en onderwijs.

Heb je vragen? Neem dan contact met ons op via info@compas073.nl.

Hartelijke groet,

Simone Heise
Projectleider trainingen – Compas073